

Sygn. akt I ACz 193/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSA Halina Zarzeczna (spr.)

Sędziowie: SSA Eugeniusz Skotarczak

SSA Iwona Wiszniewska

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2013 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

zażalenia powoda

na zarządzenie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt VIII GC 41/12

w sprawie z powództwa P. C.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś.

o ustalenie

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA E. Skotarczak SSA H. Zarzeczna SSA I. Wiszniewska

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 13 listopada 2012 roku Przewodniczący w VIII Wydziale Gospodarczym Sądu Okręgowego w Gorzowie Szczecinie zwrócił skargę powoda P. C. na postanowienie referendarza sądowego z dnia 30 sierpnia 2012 roku (pkt 1) oraz zwrócił pozew (pkt 2).

W uzasadnieniu powyższego zarządzenia wskazano, że powód P. C. reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o ustalenie, że nie pełnił funkcji Prezesa Zarządu (...) sp. z o. o. w Ś. w okresie od dnia 30 czerwca 1997 roku do dnia 3 kwietnia 2006 roku.

Od pozwu uiszczył opłatę kwocie 600 złotych. Zobowiązany przez Przewodniczącego do wskazania wartości przedmiotu sporu określił ją na kwotę 214.947 złotych. Wobec powyższego Przewodniczący zobowiązał go do uiszczenia brakującej opłaty od pozwu w kwocie 10.148 złotych. Powód wystąpił do tutejszego Sądu z wnioskiem o zwolnienie go od ponoszenia kosztów opłaty sądowej w kwocie powyżej 600 złotych.

Postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2012 roku referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Szczecinie oddalił wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych w postaci opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 600 złotych. Odpis postanowienia został prawidłowo doręczony pełnomocnikowi powoda w dniu 6 września 2012 roku. W dniu 13 września 2012 roku, powód złożył skargę na orzeczenie referendarza sądowego. Referendarz sądowy

wezwał powoda do uzupełnienia braków formalnych skargi poprzez wskazanie jakie dokumenty określone jako „dokumentacja finansowa” stanowią załączniki do tego pisma oraz do dołączenia wszystkich wskazanych dokumentów w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu skargi. Termin do wykonania tego zobowiązania upłynął bezskutecznie. Przewodniczący zarządził w dniu 5 listopada 2012 roku zwrot skargi.

Przewodniczący w oparciu o treść art.130 § 2 zd.2 k.p.c. wskazał, że zwrot skargi w następstwie bezskutecznego upływu terminu do uzupełnienia jej braków formalnych powoduje unicestwienie wszelkich skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem tego pisma procesowego do sądu. Oznacza to, że termin do uiszczenia opłaty od pozwu upłynął w dniu 13 września 2012 roku.

Zgodnie z art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie oddalony, przewodniczący wzywa stronę do opłacenia złożonego pisma, na podstawie art. 130 k.p.c. Stosownie natomiast do ust. 3 powołanego artykułu przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego. W takim przypadku, jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia.

Mając na uwadze brzmienie powyższego przepisu Przewodniczący stwierdził, że termin do uiszczenia opłaty uzupełniającej od pozwu upłynął z dniem 13 września 2012 roku. Do chwili obecnej opłata ta nie została uiszczona na rachunek Sądu Okręgowego w Szczecinie.

Wobec powyższego na podstawie art. 130 § 2 k.p.c., zwrócono pozew.

Zażalenie na powyższe zarządzenie o zwrocie pozwu złożył powód, wnosząc o jego uchylenie oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący wskazał na niezasadne przyjęcie, że roszczenie powoda ma charakter majątkowy w związku z czym należało określić opłatę od pozwu jako opłatę stosunkową od wartości przedmiotu sporu. Zdaniem powoda żądanie pozwu o ustalenie ma bowiem charakter roszczenia niemajątkowego, w związku z czym pierwotnie wniesiona opłata od pozwu w wysokości 600 zł jako opłata od pozwu o ochronę innych praw niemajątkowych została uiszczona prawidłowo.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Przedmiotem rozpoznania jest zarządzenie w przedmiocie zwrotu pozwu i tylko w takim zakresie sprawa podlega rozpoznaniu przez Sąd Apelacyjny, w szczególności Sąd drugiej instancji nie jest władny do oceny prawidłowości innych wydanych w toku postępowania orzeczeń w szczególności w przedmiocie wymiaru opłaty od pozwu.

Wskazać należy, że powód nie złożył zażalenia na zarządzenie z dnia 27 kwietnia 2012 roku, w przedmiocie określenia wysokości opłaty od pozwu, a zatem pozew wniesiony przez powoda podlegał opłacie w wysokości 10.148 zł.

Zgodnie z treścią art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie oddalony, przewodniczący wzywa stronę do opłacenia złożonego pisma, na podstawie art. 130 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego.

Na podstawie art. 112 ust. 3 wskazanej ustawy przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości

przedmiotu zaskarżenia, zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego. W takim przypadku, jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia. Jeżeli jednak o zwolnieniu od kosztów sądowych orzekł sąd pierwszej instancji, a strona wniosła zażalenie w przepisany termin, termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia oddalającego zażalenie, a jeżeli postanowienie sądu drugiej instancji zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia. Powyższe unormowanie reguluje skutki oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, gdy wniosek został złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma podlegającego opłacie stałej lub stosunkowej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia i pismo to zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego. Zawarte w tym przepisie wyłączenie stosowania odnosi się do cytowanego art. 112 ust. 2 ustawy o kosztach.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 lipca 2012 roku (V CZ 24/12, Lex nr 1231637) wskazał, że reguła postępowania ustalona w art. 112 ust. 3 u.k.s.c. ma zastosowanie zarówno w razie oddalenia wniosku strony o zwolnienie od kosztów sądowych w całości, jak i w razie częściowego oddalenia takiego wniosku. Częściowe oddalenie wniosku o zwolnienie od kosztów - siłą rzeczy - wiąże się z jego częściowym uwzględnieniem. Zwolnienie takie wyrażone zostaje przez wskazanie na konkretną kwotę, w której zostaje udzielone lub ułamek opłaty, którą strona powinna uiścić. Nie ma istotnych różnic pomiędzy sytuacją, w której na fachowego pełnomocnika reprezentującego stronę nałożony zostaje obowiązek obliczenia całej opłaty należnej od pisma procesowego, od sytuacji, w której pełnomocnik miałby obliczyć taką opłatę uwzględniając konsekwencje postanowienia o częściowym zwolnieniu strony od kosztów sądowych.

Dlatego też prawidłowo Przewodniczący przyjął, że tygodniowy termin do opłacenia pozwu rozpoczął bieg od dnia doręczenia powodowi postanowienia z dnia 30 sierpnia 2012 roku w przedmiocie oddalenia wniosku powoda o zwolnienie od kosztów sądowych w postaci opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 600 złotych, tj. w dniu 6 września 2012 roku.

Powód w zażaleniu nie kwestionował, że nie uzupełnił braków formalnych skargi na orzeczenie referendarza sądowego z dnia 30 sierpnia 2012 roku oraz, że w następstwie zwrotu skargi, pismo to nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem go do sądu (art. 130 § 2 zd.2 k.p.c.).

Oznacza to, że termin do uiszczenia opłaty stosunkowej od pozwu obliczonej od wskazanej przez powoda w piśmie z dnia 4 kwietnia 2012 roku wartości przedmiotu sporu w kwocie 214.947 złotych (k. 32), upłynął w dniu 13 września 2012 roku. W wyznaczonym terminie opłata od pozwu nie została uiszczona.

Jak stanowi art. 130 § 3 k.p.c. po bezskutecznym upływie terminu Przewodniczący zwraca pismo.

Mając powyższe na względzie - na podstawie przepisów art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

SSA E. Skotarczak SSA H. Zarzeczna SSA I. Wiszniewska